

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 aprilie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecătorii - Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017 de avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatei și inculpata

Bodareva Anastasia.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 09.04.2014 - 15.12.2014;
2. Instanța de apel: 19.03.2015 - 15.06.2015;
15.07.2016 - 06.04.2017;
3. Instanța de recurs: 07.12.2015 - 24.05.2016;
20.02.2018 - 03.04.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 15 decembrie 2014, Bodareva Anastasia a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.187 alin. (2) lit.b), e), f) Cod penal la 5 ani închisoare, fără amendă. Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Prin aceiași hotărâre au fost condamnați Pelepețhii Vladislav și Olari Vladimir în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea, în mod solidar, de la Bodareva Anastasia, Pelepețhii Vladislav și Olari Vladimir în beneficiul SRL „Avieflor-Prod” prejudiciului material suma de 1250 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Bodareva Anastasia și Olari Vladimir, la 19 februarie 2014, aproximativ la ora 18.15, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pelepețhii Vladislav, aflându-se în ghereta ce aparține SRL „Avieflor-Prod” din str.xx, mun.Chișinău, având intenția sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, repartizând rolurile între ei, și anume Bodareva Anastasia asigura înlăturarea obstacolelor în săvârșirea actului infracțional prin distragerea atenției vânzătoarei Cazacu Axenia, iar Olari Vladimir a amenințat-o cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătate și în mod deschis i-au sustras bani în sumă de 1250 lei, un telefon mobil model „Samsung” în valoare de 400 lei, astfel cauzându-le părților vătămate daune materiale considerabile, în sumă totală de 1650 lei. Pelepețhii Vladislav, în aceleași circumstanțe și acționând de comun acord cu Olari Vladimir și Bodareva Anastasia, având același rol prestabilit al amenințării cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea părții

vătămate și sustragerea deschisă a bunurilor acesteia, a depășit acordul prealabil avut cu ceilalți doi inculpați, și scoțând un cuțit de bucătărie, a amenințat-o pe partea vătămată Cazacu Axenia cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea ei, amenințare stopată de Olari Vladimir.

3. Sentința a fost contestată cu apel de procuror, de avocatul R.Catarama în numele inculpatului V.Pelepețchii, inculpatul V.Pelepețchii și de avocatul V.Ropot în numele inculpatei A.Bodareva, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care V.Pelepețchi, V. Olari și A.Bodareva să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal la câte 9 ani închisoare, fiecare, pe motiv că vina inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate a fost demonstrată prin declarațiile părții vătămate A.Cazacu, a reprezentantului părții vătămate I.Negura, a martorilor T.Botnari, S.Mariciuc, T.Rotari, cât și prin materialele cauzei cercetate în prima instanță, din care rezultă că inculpatul V.Pelepețchii a realizat în întregime acțiunea infracțională (amenințarea cu aplicarea unei violențe periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei), care a fost conștientizată, acceptată și folosită de către coautori - A.Bodareva și V.Olari pentru realizarea planului criminal - sustragerea bunurilor de la părțile vătămate, fiindcă după săvârșirea infracțiunii, toți trei au părăsit locul faptei, iar ulterior A.Bodareva i-a vândut lui T.Botnari telefonul mobil de model „Samsung”, care a fost sustras de la partea vătămată;

- avocatul R.Catarama în numele inculpatului V.Pelepețchii, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse în limitele sancțiunii prevăzute de acest articol, deoarece caracterul amenințării din partea inculpatului a fost doar demonstrativ și nicidecum real pentru viața și sănătatea părții vătămate A.Cazacu; - instanța incorect a făcut trimitere la art.48 Cod penal, exces de autor, fiindcă de la bun început toți trei inculpați au ieșit din apartamentul concubinului lui A.Bodareva, au știut unde se duc, au știut că V.Pelepețchii a luat cu el un cuțit, pe care urmau să-l folosească numai pentru a speria partea vătămată, dat fiind că în realitate nimeni din ei nu avea în plan să aplice violență sau să o amenințe cu aplicarea violenței; - nu s-a dat apreciere faptului că realizarea aplicării de către V.Pelepețchii a cuțitului era imposibilă, cuțitul a fost arătat de ultimul, pentru a-l ajuta pe V.Olari, doar să o sperie pe partea vătămată și să o determine pe aceasta să execute imediat cerința ultimului de a-i transmite toți banii;

- inculpatul V.Pelepețchii, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că nu a săvârșit infracțiunea incriminată;

- avocatul V.Ropot în numele inculpatei A.Bodareva, casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece nu s-a ținut cont de declarațiile părții vătămate A.Cazacu, care a afirmat că A.Bodareva nu a întreprins nici o acțiune în scopul sustragerii bunurilor acesteia, adică a telefonului mobil sau a banilor angajatorului în sumă de 1250 lei, care vine să confirme poziția inculpatei, care a declarat că a intrat în gheretă pentru a achiziționa produse, la rugămintea

concubinului său M.Vieru, și care a rămas nemișcată atunci când brusc în magazin au intrat V.Olari și V.Peleşchi, astfel că nu a avut nici o atribuție la realizarea actului infracțional; - instanța nu a luat în considerație că după săvârșirea infracțiunii inculpatei nu i-au fost eliberate surse financiare care anterior ar fi fost sustrate de alte persoane, nu au fost prezentate probe care ar confirma cu certitudine că fără inculpată nu ar fi avut loc săvârșirea infracțiunii și care a fost rolul presupusului gest al lui A.Bodareva; - instanța nu a luat în considerație nici declarațiile inculpaților V.Olari și V.Peleşchi, care au afirmat că lui A.Bodareva nu i-au dat careva bani sau bunuri obținute de pe urma sustragerii din ghereta ce aparține SRL „Avieflor-Prod”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2015, a fost respins, ca nefundat, apelul declarat de procuror și admise parțial apelurile declarate de avocatul R.Catarama în numele inculpatului V.Peleşchi, de inculpatul V.Peleşchi și de avocatul V.Ropot în numele inculpatei A.Bodareva, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- Peleşchi Vladislav în baza art.48, 188 alin.(2) lit.b), e) Cod penal, la 8 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- Olari Vladimir în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal, la 5 ani și 9 luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;
- Bodareva Anastasia în baza art.187 alin.(2) lit.b), e) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă. Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 ani. În rest. sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță (săvârșirea infracțiunii de jaf de către V.Olari și A.Bodareva, precum și infracțiunea de tâlhărie săvârșită de V.Peleşchi, prin exces de autor) concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței care cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de art.394 alin.(1) Cod de procedură penală, iar probele puse la baza sentinței au fost obținute legal, fiind admisibile și apreciate conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a admis o eroare gravă de fapt, iar soluția de stabilire a vinovăției inculpatei A.Bodareva este în concordanță cu dovezile administrate, fără a se ajunge, pe baza aceluiași dovezi administrate, la o soluție contrară celei examinate, după cum a solicitat avocatul V.Ropot.

Referitor la agravanta „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, instanța de apel a menționat că, nu poate fi reținută în acțiunile inculpaților, deoarece suma de 1250 lei, sustrasă de la SRL „Avieflor-Prod” nu diminuează considerabil starea materială și venitul acesteia și nu împiedică desfășurarea normală a activității societății comerciale.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților V.Peleşchi, V.Olari și A. Bodareva, instanța de apel, ținând cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite,

care face parte din categoria celor grave, săvârșită cu intenție, de motivul acesteia, ce constituie unul material, de persoanele celor vinovați, că inculpații V.Peleşchii și V.Olari au fost anterior condamnați pentru infracțiuni similare, dar antecedentele acestora sunt stinse, de modalitatea săvârșirii faptei, de rolul și acțiunile fiecărui inculpat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, apreciind că scopul pedepsei poate fi atins în privința inculpaților V.Peleşchii și V.Olari numai prin dispunerea executării pedepsei în regim de detenție, în limitele sancțiunii prevăzute de normele incriminate, dar cu reducerea cuantumului pedepsei, reieșind din circumstanțele stabilite. Iar în privința inculpatei A.Bodareva, instanța de apel a fost solidară cu soluția primei instanțe, considerând că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.90 Cod penal, dar reieșind din circumstanțele stabilite, instanța de apel a redus termenul de probă, constatând că funcția de reeducare a pedepsei va fi realizată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, pe motiv că instanța a supus examinării doar argumentul procurorului cu privire la ilegalitatea calificării faptelor săvârșite de către inculpați omițând a se pronunța argumentat asupra celorlalte motive indicate în cererea de apel; - prima instanță, cât și instanța de apel, corect au descris probele cercetate nemijlocit, însă nu au observat că facând trimitere la doctrina dreptului penal, în situația când încadrează fapta inculpatului V.Peleşchii pe de o parte și fapta inculpaților V.Olari și A.Bodareva pe de altă parte, se contrazic, astfel instanța reține „împrejurarea că inculpata A.Bodareva nu a sustras nimic, nu a amenințat fizic sau verbal”, nu are relevanță asupra încadrării juridice a faptei, deoarece atât doctrina, cât și practica sunt unanime în sensul că există coautorat atunci când persoanele, în baza unei legături subiective, au cooperat la săvârșirea în comun a aceleiași fapte prevăzute de legea penală; - instanțele nu au reținut că în caz de coautorat, unul dintre coautori poate realiza numai o parte a acțiunii infracționale (de exemplu, luarea bunului), iar altul - cealaltă parte a ei (amenințare, lovire); - indiferent dacă conform intențiilor inculpaților fapta urma a fi săvârșită ca jaf sau ca tâlhărie, toți inculpații au cooperat la săvârșirea acesteia, V.Peleşchii, urmare a gestului presupus a fi surprinzător, a demonstrat un cuțit de bucătărie cu capătul ascuțit spre partea vătămată A.Cazacu, prin ce i-a provocat ultimei un moment de ezitare emoțională, gest care i-a înfrânt respectivei capacitatea de a gestiona adecvat o situație de criză, ori, partea vătămată avea certitudinea că este supusă amenințării cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea sa, iar realizarea acelei amenințări era posibilă în cazul împotrivirii ei; - inculpatul V.Olari la rândul său, a profitat de faptul că partea vătămată A.Cazacu a dat dovadă necontrolat de un comportament emoțional ezitant și a solicitat să i se predea toți banii din aparatul de casă, carne și telefonul mobil, acesta a sustras banii din aparatul de casă și telefonul mobil de model „Samsung”, care aparține părții vătămate A.Cazacu; - faptul că V.Peleşchii a amenințat-o prin gest fizic pe partea vătămată A.Cazacu cu cuțitul de bucătărie și a încercat să o atace, a fost perceput în timp real de către inculpații V.Olari și A.Bodareva, ori, inculpatul

V.Olari a intervenit activ în vederea influențării acestuia de a renunța la agresarea fizică a părții vătămate, aceasta deși amenințarea cu utilizarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei se realizaseră deja din momentul demonstrării gestului respectiv; - V.Olari, fiind conștient că amenințarea cu utilizarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei se realizase deja, a sustras bunurile SRL „Avieflor-Prod” și a părții vătămate A.Cazacu, realizând astfel, latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de tâlhărie, asumându-și consecințele; - inculpata A.Bodareva, a cunoscut că unul dintre cei doi inculpați cu care dânsa a cooperat la săvârșirea infracțiunii, avea asupra sa un cuțit de bucătărie pe care îl luase din apartamentul concubinului său V.Maxim, astfel dânsa cunoștea că săvârșirea infracțiunii presupunea aplicarea cuțitului de bucătărie, ultima realizând necondiționat partea sa din planul criminal, distrăgând atenția părții vătămate, fapt care a făcut-o pe respectiva vulnerabilă într-o situație de criză intervenită în scurt timp, iar faptul că inculpata, după săvârșirea infracțiunii, a plecat din gheretă fără a procura careva produse de care întrebase inițial, dovedește intenția ei de a realiza o parte a planului criminal întocmit în prealabil de către toți inculpații - distragerea atenției părții vătămate, asigurarea că partea vătămată nu a recunoscut pe agresori și eventual înlăturarea/ștergerea unor urme ale infracțiunii etc; - inculpata A.Bodareva nu a renunțat nici la ideea de a beneficia de rezultatele săvârșirii infracțiunii, ori, dânsa a vândut telefonul mobil de model „Samsung”, care a fost sustras de la partea vătămată A.Cazacu, unei terțe persoane, însușind banii proveniți din tranzacția ilegală; - instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt atunci când semnele faptei prejudiciabile de tâlhărie le-a raportat la semnele componentei infracțiunii de jaf, încadrând efectiv atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ca infracțiune de jaf; - incorect instanța a exclus calificativul „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, deoarece nu s-a luat în calcul faptul că suma de 1250 lei, nu reprezenta venitul obținut de către întreprinderea respectivă în ziua săvârșirii infracțiunii, dar reprezenta încasările de numerar pentru ziua respectivă, astfel instanța de apel, a ajuns la o concluzie greșită cu privire la caracterul/mărimea daunelor materiale cauzate părții vătămate SRL „Avieflor-Prod”; - nu s-a ținut cont că dauna materială cauzată lui A.Cazacu este una considerabilă; - instanța de apel, la individualizarea pedepsei penale nu pus în valoare datele care caracterizează persoana inculpaților V.Peleşchi, V.Olari și A.Bodareva, că aceștia au săvârșit o infracțiune gravă, inculpatul V.Peleşchi se află la evidența medicului narcolog; - influența unei pedepse mai aspre ar putea fi benefică pentru inculpați, ori, urmare a condamnărilor anterioare la pedepse mai ușoare, scopul legii penale nu a fost realizat; - inculpații V.Peleşchi și V.Olari duc un mod de viață antisocial și au săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2016, recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpatul V.Peleşchi au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel.

Instanța de recurs și-a motivat soluția prin faptul că, instanța de apel, încălcând cerințele art.414 Cod de procedură penală, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de procuror, ci doar s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probelor expuse în apel, prin ce nu a respectat prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, totodată subliniind că amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei agresate de cele mai multe ori se exprimă prin cuvinte, dar nu se exclude nici exteriorizarea prin gesturi sau acțiuni concludente (pe baza cărora se poate trage o concluzie). Este important ca amenințarea, expusă într-o formă evident clară victimei, să fie percepută de aceasta ca fiind reală și imediată. În virtutea acestui fapt, amenințarea trebuie să creeze convingerea că, în caz dacă făptuitorul, în timpul săvârșirii infracțiunii va întâmpina împotrivire din partea victimei, amenințarea va fi realizată de îndată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate de avocatul R.Catarama în numele inculpatului V.Pelepețchii, de inculpatul V.Pelepețchii și de avocatul V.Ropot în numele inculpatei A.Bodareva, și admis apelul declarat de procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal - Pelepețchii Vladislav la 8 ani și 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, Olari Vladimir la 8 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis și Bodareva Anastasia la 8 ani și 2 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis pentru femei. În rest, sentința a fost menținută.

7.1. Instanța de apel a constatat că Bondareva Anastasia împreună și prin înțelegere prealabilă cu Olari Vladimir și Pelepețchii Vladislav, la 19 februarie 2014, aproximativ ora 18.15, aflându-se în ghereta ce aparține SRL „Aviflora-Prod” din str.xx, mun.Chișinău, având intenția sustragerii bunurilor altei persoane în mod deschis, prin atac tâlhăresc, repartizând rolurile între ei, și anume Bondareva Anastasia asigura înlăturarea obstacolelor în comiterea actului infracțional prin distragerea atenției vânzătoarei Cazacu Axenia, iar Olari Vladimir și Pelepețchii Vladislav, cu un cuțit au amenințat-o cu aplicarea violenței periculoase pentru viață, și în mod deschis au sustras bani în sumă de 2587,82 lei și un telefon mobil de model „Samsung” în valoare de 400 lei, astfel cauzându-i părții vătămate o dauna materială considerabilă în sumă totală de 2987,82 lei.

7.2. Instanța de apel, respectând prevederile art.415 alin.(1) Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia sentinței atacate, audiind suplimentar partea vătămată A.Cazacu, care a declarat că aflându-se la locul său de serviciu în alimentara din str.Titulescu 39, în magazin a intrat A.Bodareva și a cerut să-i arăte ceva din vitrina din carne. Înre timp în magazin au intrat inculpații V.Olari și V.Pelepețchii, primul a deschis frigiderul din partea stânga, a luat un pachet cu oua, iar al doilea a deschis geaca și i-a arătat un cuțit de bucătărie cu mânerul de culoare neagră. Atunci V.Olari i-a spus să nu facă gălăgie, să nu strige dar să le dea banii, dânsa și-a pierdut firea, atunci V.Pelepețchii a vrut să sară la dânsa cu cuțitul, dar a fost oprit de V.Olari, care s-a apropiat de casă și a luat banii, spunându-i să-i dea și banii mărunți, precum și carne. În acel timp A.Bodareva a

stat lângă frigider și se uita la tot ce se petrecea, dar nu a încercat să-i oprească. V.Olari și V.Peleşchi se comportau foarte liber în prezența acesteia, iar după comportamentul lor se vedea că ei sunt cunoscuți. În momentul când un domn a încercat să intre în magazin, inculpații au fugit. Astfel, au fost sustrași banii în sumă de 2587,82 lei și telefonul mobil de model „Samsung” în valoare de 400 lei, cauzându-i o dauna materială considerabilă;

- reprezentantul legal al părții vătămate SRL „Aviflor-Prod”, I.Negura, care a relatat că despre atacul tâlhăresc în ghereta a aflat din presă, adică că vânzătoarea a fost amenințată cu cuțitul și au fost sustrași banii și un telefon mobil. Conform inventarierii efectuate în magazin, s-a stabilit că lipsesc banii din aparatul de casă în suma de 1250 lei;

- martorul T.Botnari, care a relatat că A.Bodareva este concubina nepotului său M.Vieru. La 19.02.2014, seara, a venit în ospeție la nepot, unde mai erau două persoane pe nume Vladislav și Vladimir. A.Bodareva i-a propus un telefon de culoare neagră uzat, la un preț de 90 lei, însă de unde are acest telefon nu i-a comunicat;

- martorul V.Marciuc, care a explicat că în luna februarie 2014 a activat în calitate de manager la SRL „Aviflor-Prod”. La 19.02.2014 seara a fost telefonată de către vânzătoarea A.Cazacu, care i-a comunicat că trei persoane necunoscute au amenințat-o cu un cuțit și au sustras bani din aparatul de casă a magazinului și telefonul ei mobil;

- martorul T.Rotari, care a lămurit că activează la magazinul care aparține SRL „Comic-Plus” din str.Titulescu 22. La 19.02.2014, aproximativ la ora 18.45, a venit A.Cazacu care era speriată tare, plângea și i-a cerut un telefon mobil, comunicându-i că în magazinul ei au intrat doi bărbați și o femeie, care au jefuit-o sustrăgând banii din aparatul de casă și telefon mobil.

Reținând probele date, precum verificând și probele scrise - procesele-verbale de ridicare și examinare a actul de inventariere din 25.02.2014, prin care s-a stabilit neajunsuri de 2587,82 lei, de ridicare de la T.Botnari, de recunoaștere și de examinare a telefonului mobil de model „Samsung” din 21.02.2014 și 25.02.2014, de cercetare la fața locului din 21.02.2014, prin care a fost ridicat un cuțit, de examinare a cuțitului ridicat și de recunoaștere a acestuia de către partea vătămată din 25.02.2014 și 27.02.2014, dar și procesele-verbale de recunoaștere a persoanei din 21.02.2014, conform căruia partea vătămată i-a recunoscut pe V.Peleşchi, V.Olari și A.Bodareva ca persoanele care au atacat-o și au sustras bunurile amenunțând-o cu cuțitul, instanța de apel a considerat că probele date sunt utile, veridice, consecutive și coroborează între ele, care analizate în ansamblu demonstrează pe deplin vinovăția inculpaților A.Bodareva, V.Olari și V.Peleşchi în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), e) și f) Cod penal - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea unei violențe periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea altor obiecte în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul avocatului V.Ropot, precum că în acțiunile inculpatei A.Bodareva lipsesc elementele infracțiunii, or, prin

probele cercetate și administrate de instanța de apel s-a stabilit cu certitudine că acțiunile inculpaților A.Bodareva, V.Olari și V.Pelepețchii urmează a fi încadrate în baza art.188 alin.(2) lit.b), e) și f) Cod penal, deoarece dâșii prin acțiunile lor intenționate au săvârșit tâlhăria, acțiunile inculpaților au fost însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase, cu aplicarea unui cuțit folosit în calitate de armă, cauzându-le părților vătămate daune materiale în proporții considerabile.

În sensul vizat, instanța de apel a făcut referire la hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.23 din 28.06.2004 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” în conformitate cu care, în sensul dispozițiilor art.188 Cod penal, prin „atac trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe și, reținând aceste explicații, a conchis că, deși acțiunile inculpaților, inclusiv și a lui A.Bodareva, nu au dus la vătămarea integrității corporale sau a sănătății părții vătămate, dâșii au săvârșit atacul cu amenințarea aplicării cuțitului, ce a creat un pericol real pentru viața și sănătatea părții vătămate, amenințare pe care partea vătămată a perceput-o ca una clară și reală, expusă într-o formă evidentă. Astfel că, instanța de apel reținând cele expuse supra, a conchis că prima instanță incorect nu s-a expus asupra existenței unui „atac”, în pofida faptului că partea vătămată a declarat că dânsa a fost atacată cu un cuțit și a perceput amenințarea cu cuțitul ca fiind una reală.

Subsidiar, instanța de apel a conchis că lipsește în acțiunile inculpatului V.Pelepețchi excesul de autor, deoarece de la bun început, toți trei inculpați au ieșit din apartamentul concubinului lui A.Bodareva, au știut unde se duc, au știut că V.Pelepețchii a luat cu el un cuțit, pe care urmau să-l folosească, fiecare atribuindu-și rolul specific la momentul comiterii infracțiunii, astfel că, în speță, lipsesc careva circumstanțe care ar indica că doar V.Pelepețchii a cunoscut modul cum va acționa și ce acțiuni va întreprinde.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța de apel, reținând prevederile art.61, 75 Cod penal, precum și motivul și rolul inculpaților în comiterea infracțiunii, că nu au antecedente penale, că părțile vătămate nu au careva pretenții de ordin material și moral, de circumstanțele reale și personale, de lipsa circumstanțelor atenunate și agravante, a conchis că acestora urmează a le fi aplicată o pedeapsă cu închisoarea cu executarea ei reală.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- avocatul V.Ropot în numele inculpatei A.Bodareva care, indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, ori achitarea inculpatei în baza art.188 alin.(2) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpată, ori stabilirea unei pedepse în baza acestei norme penale, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume, de a aplica în privința inculpatei prevederile art.79, 96 Cod penal, reieșind din faptul că aceasta anterior nu a fost judecată și are la întreținerea sa un copil minor de 6 luni; - instanța, îndeplinind indicațiile

instanței de recurs ordinar, care a remis cauza spre rejudecare în ordine de apel, neîntemeiat a dispus reîncadrarea acțiunilor inculpatei și recunoașterea acesteia vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) Cod penal, deoarece acțiunile ei nu au fost însoțite de violența periculoasă pentru viața și sănătatea părții vătămate, ceea ce contravine și practicii curții (dosarul nr.1ra-968/13 în privința lui D.Gladun și O.Silvestru);

- la 07.12.2017, avocatul V.Ropot a declarat recurs suplimentar, invocând prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu încetarea procesului penal, pe motiv că inculpata a executat efectiv și integral pedeapsa condiționată stabilită prin hotărârea anterioară, deoarece inculpata la 15.06.2017 a fost exclusă din evidența în baza art.275 alin.(1) lit.a) Cod de executare;

- inculpata A.Bodareva care, fără a invoca vreun temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, ori casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei, cu aplicarea unei pedepsei mai blânde, luându-se în considerație că are la întreținere un copil minor de un an, pe motiv că instanța de apel incorect a încadrat acțiunile sale în baza art.188 alin.(2) Cod penal, deoarece dânsa nu a sustras careva bunuri ale părții vătămate, fapt confirmat prin declarațiile însăși și ale lui A.Cazacu, cât și a inculpaților V.Pelepețchii și V.Olari, care au declarat că ei nu i-au fost transmiși careva bani sau careva bunuri din cele sustrate; - instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa aplicată și nu a reținut circumstanțele ce-i atenuează pedeapsa și anume, faptul că are la întreținere un copil minor și că pentru prima dată este supusă răspunderii penale, se caracterizează pozitiv.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursurilor ordinare, Colegiul penal consideră că recursurile ordinare declarate de avocatul V.Ropot în numele inculpatei și a inculpatei A.Bodareva urmează a fi admise, iar cel suplimentar declarat de avocatul V.Ropot la 07.12.2017, urmează a fi respins, reieșind din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar suplimentar declarat de avocatul V.Ropot în numele inculpatei V.Bodareva.

Potrivit art.421 Cod de procedură penală, coraportat la art.401, persoanele menționate în dispoziția acestei norme sunt în drept să declare recurs ordinar.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 06.04.2017 în prezența participanților la proces, inclusiv a inculpatei A.Bodareva și avocatului său V.Ropot, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 27.04.2017, ora 14.00 (f.d.74 v.4).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că decizia motivată a fost pronunțată la 27.04.2017, la care au participat procurorul, inculpata

V.Bodareva și avocatul V.Ropot, cărora le-a fost înmănată câte o copie a deciziei motivate (f.d.75 v.4).

Potrivit dispozițiilor art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) a început să curgă de la 28.04.2017 și a expirat la 29.05.2017.

După cum rezultă din actele cauzei, la 06.06.2017, avocatul V.Ropot în numele inculpatei A.Bodareva, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, iar conform datelor de înregistrare a secției grefă a Colegiului penal, la 07.12.2017, a mai declarat și un recurs suplimentar, adică după expirarea termenului legal de 30 de zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal atestă că, potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege și nu poate fi prelungită sau scurtată de instanța de judecată. Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege - data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac, de unde reiese că recursul suplimentar declarat la data de 07.12.2017 de către avocatul V.Ropot, este depus după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, din care motiv se va respinge ca depus peste termen, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de avocatul V.Ropot în numele inculpatei și de inculpata V.Bodareva.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, poate administra, la cererea părților, orice probe noi și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Potrivit recursurilor, autorii acestora solicită casarea hotărârii instanței de apel, solicitând achitarea inculpatei, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de aceasta, sau menținerea sentinței, ori stabilirea unei pedepse, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume, de a aplica în privința inculpatei prevederile art.79, 96 Cod penal, reieșind din faptul că aceasta anterior nu a fost judecată și are la întreținerea sa un copil minor de 6 luni.

Colegiul penal reține că, instanța de apel, în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală, pe care suplimentar și minuțios le-a verificat în ședința de judecată, le-a dat o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine

toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal, încadrarea juridică a acțiunilor acesteia fiind justă.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere declarațiile părții vătămate A.Cazacu, a reprezentantului legal al pătrii vătămate I.Negura, a martorilor T.Botnari, T.Rotari, S.Marciuc și actele cauzei, probe care sunt detaliat descrise în textul deciziei instanței de apel, cât și la pct.7.1 al prezentei decizii.

În contextul acestui material probator, Colegiul penal conchide că instanța de apel în mod corect a constatat că inculpata A.Bodareva se face vinovată de comiterea infracțiunii imputate prevăzute de art.188 Cod penal - tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea unei violențe periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, săvârșit de mai multe persoane, cu aplicarea altor obiecte în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, reținut o situație de fapt concordantă sub toate aspectele împrejurărilor ce rezultă din aceste mijloace de probă.

Probatoriul administrat în cauză confirmă pe deplin că fapta a fost săvârșită inclusiv și de inculpata A.Bodareva în coautorat cu ceilalți doi inculpați, deoarece aceasta a cooperat la săvârșirea în comun a aceleiași fapte prevăzute de legea penală, împreună cu V.Olari și V.Pelepețchii, fiindcă toți trei inculpați și-au atribuit fiecare rolul său la momentul comiterii infracțiunii, împreună au ieșit din apartament, au cunoscut unde se îndreaptă, că V.Pelepețchii a luat cu el un cuțit, pe care urma să-l folosească la săvârșirea infracțiunii, cu care a și amenințat partea vătămată cerând să-i transmită banii din casa magazinului, acțiuni ce au fost percepute de către partea vătămată ca o amenințare reală.

Astfel, se constată că în cauză s-a stabilit cu certitudine că fapta de care a fost recunoscută vinovată A.Bodareva, a fost săvârșită de către ea și aceasta întrunește elementele componente ale infracțiunii imputate, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurențelor, precum că inculpata nu se face vinovată de comiterea infracțiunii pentru care a fost recunoscută vinovată, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceasta nu echivalează cu achitarea ei.

Totodată, instanța de recurs conchide că, motivele invocate de recurenți referitor la individualizarea pedepsei, sunt întemeiate, deoarece instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatei A.Bodareva nu s-a expus asupra motivelor invocate referitor la aplicarea în privința acesteia a prevederilor art.79 Cod penal, pe motiv că are la întreținere un copil minor.

Colegiul penal atestă că, conform prevederilor art.6 Cod penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

Articolul 75 Cod penal stabilește criteriile generale de individualizare a pedepsei, adică principalele elemente de care instanța trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și să decidă momentul când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale stipulate în art.62-71 Cod penal, termenul, mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite, care constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art.78 Cod penal.

În cazul constatării unor circumstanțe excepționale, corespunzătoare prevederilor art.79 Cod penal, termenul pedepsei poate fi coborât sub limita minimă a sancțiunii normei penale respective ori se poate aplica o altă categorie de pedeapsă mai blândă, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului la săvârșirea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei.

Acestea sunt criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei, care trebuie valorificate anume în această ordine, deoarece rezultă însuși din conținutul art.75 Cod penal, pe care, la caz, le-a ignorat instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatei A.Bodareva și anume, faptul că aceasta are la întreținere un copil minor în vârstă doar de un an, circumstanță pe care instanța de recurs o va aprecia ca una excepțională, ce dă temei de a stabili măsura de pedeapsă inculpatei, cu aplicarea prevederilor art.79 Cod penal, sub limita minimă a sancțiunii normei penale prevăzută de legea penală pentru fapta săvârșită, luându-se în considerare și rolul inculpatei la săvârșirea infracțiunii, care a fost unul pasiv, în comparație cu rolul celorlalți doi coparticipanți, precum și principiul prevăzut în art.4 Cod penal - umanismul legii penale, cât și cel al art.61 alin.(2) Cod penal, că pedeapsa penală are drept scop corectarea condamnatului, iar executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților.

Astfel, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înlăture nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs admite recursul, casează parțial sau total hotărârea

atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

În consecință, Colegiul penal conchide de a respinge ca inadmisibil recursul suplimentar declarat de avocatul V.Ropot în numele inculpatei la 07.12.2017 și de a admite recursurile ordinare declarate de avocat în numele inculpatei A.Bodareva și de inculpată, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura pedepsei stabilite acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea respectivă.

10. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(4), 434, art.435 alin.(1) pct.1), 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar suplimentar declarat de avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatei Bodareva Anastasia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017.

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatei și de inculpata Bodareva Anastasia, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui Bodareva Anastasia în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care lui Bodareva Anastasia recunoscută vinovată în baza art.188 alin.(2) lit.b), e), f) Cod penal i se stabilește pedeapsa cu aplicarea art.79 Cod penal de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun